

דודה פרידה חופע רב- תחוחי

פרס ההצגה הזוכה פסטיבל עכו 2006

נימוקי השופטים:

באמצעות המצאות עיצוביות, תיאטרון סיפור, חמרים תיעודיים מקוריים, פס קול מדוייק, מדיה מגוונת ונוכחות בימתית אותנטית וקסומה, בוראת יואלי ומבצעת מוזיאון חי ונושם של אישה ותקופה. "דודה פרידה" היא יצירה המשמיעה קול מקורי וצלול, רב דמיון והמצאה, תיאטרון אחר שהוא אירוע בינתחומי ייחודי.

מן הביקורות:

"... אבל אז באה דודה פרידה (זוכת הפרס הראשון השנה, ובצדק גמור) והוכיחה שאפשר ליצור תיאטרון אחר, ובכל זאת להפיץ אור יקרות של חמלה וברכה וחסד. מתברר שהקונספציה היא בקונפציה. נעמי יואלי, המארחת ושלת דיילות מקסימות - הדס קלדרון, ננה אריאל וגליה יואלי- יוצרות מוזיאון חי ונושם המוקדש לחייה של פרידה אורנדר, "קרובה די רחוקה" שעלתה בשנות העשרים מוינה לפלשתינה ופתחה בירושלים סלון לאופנה עילית. החפצים שהותירה אחריה- תמונות, דוגמאות אריגים, משקפת אופרה, צמה גזוזה, גזרות נייר- הופכים למשך ערב אחד למעין שרידים קדושים שסביבן טוות הנשים את המיתוס המשפחתי שמערער, במידה לא מבוטלת, על הגירסה הציונית הרשמית שתמיד העדיפה בגדי חאקי ספרטניים על פני שמלות ערב, קורבנות מתים על פני יזמים זעיר בורגנים חיים, ו"אנחנו" גברי על פני "אני" נשי.

יואלי ניחנה באישיות מקסימה, רהוטה ומאירת פנים. כשהיא נשענת על קיר האבנים של אולם המדרגות בעכו, היא נראית לרגע כמו דמות מצויר של קלימט, דימוי המשתלב בקלות במגוון הצורות האמנותיות- מחול ואלס, קטע ממחזה של שניצלר, תצוגת אופנה, ליקר ועוגת לינצרטורטה- שזרכן (ובעזרת העיצוב של הדס עפרת, המוזיקה של יוסי מר חיים, התלבושות של עמית אפשטיין, האביזרים של תמר לקס והתאורה של אורי רובינשטיין) היא מקימה לתחיה את וינה של שנות העשרים. אחר כך היא עושה אותו דבר גם לירושלים המנדטורית ולעיר בשנות החמישים. היצירה הסופית מרנינה כל כך לא בגלל הנוסטלגיה, אלא בזכות הויתור עליה. אם נוסטלגיה פירושה באופן מילולי כאב השיבה הביתה, יואלי מדגישה דווקא את העוצמה הטמונה בהתכחשות למקום ולגעגוע. שוב ושוב היא מצטטת דברים שאמרה לה פרידה בראיון ב- 1985: "אז ככה..."

אני נסעתי ל... איפה עוד אני הייתי?... לאן אני נסעתי?... איך זה היה?

אחד המוצגים הנפלאים ביותר במוזיאון הוא פנקס זעיר של 96 תצלומים שאפשר להעביר בדפדוף מהיר בין האגודל לאצבע ולצפות כך בדמותה המרצדת של הדודה. הסרטון הקצרצר הזה, שמוקרן אחר כך על מסך גדול (בעיבוד וידאו של שירי גופר ז"ל) מראה את פרידה בבית קפה וינאי, מתאפרת ומיטיבה את תסרוקתה ומיישרת את כובעה לאחר שצלם שעצר ליד שולחנה הבטיח לצלם אותה. בתום ארבע שניות ארוכות, אנו רואים אותה מחייכת לצלם. "אני מוכנה", היא אומרת, אבל הוא, מאחורי העדשה, צוחק בעונג: "אבל

פראולייין, הרי בינתיים כבר צילמתי אותך..."

איתן בר יוסף- עכבר העיר

דודה פרידה חופע רב- תחוחי

"דודה פרידה" היא אותה יצירה תיאטרלית מושלמת שלשמה נוצר פסטיבל עכו לתיאטרון אחר... הואלס הסתיים, ועמו גם תפקידי כמבקר אובייקטיבי. הייתי כבר שבוי מבחינה מקצועית ואנושית בקסמה של ההצגה הזאת לפני הואלס, אך בסיומו כל מה שארע לפניו ובהמשך הפך לחוויה אישית פרטית. אפשר לומר כי בכך השיגה ההצגה המופלאה של יואלי את מטרת מעשה האמנות, להפוך לחוויה פרטית אמיתית"
צבי גורן- הבמה

יואלי, בשיתוף עם שלש שחקניות מצויינות, הופכת את פרידה, שהייתה תופרת של אפנה עילית בירושלים, לגיבורת תרבות של תיאטרון זיכרון רב המצאה... חוויה אינטראקטיבית מקסימה ומלאת חן..."
שי בר-יעקב - "ידיעות אחרונות"

"מוזיאון פרטי ואישי הפועל על כל החושים... בעידן הגלובליזציה, ניכר כי דווקא הפרטים הקטנים הלו מצליחים לרגש, להציף בזכרונות, ולאפשר חיבור למגע, לריחות, לטעמים, לתמונות של פעם, לחייה של יוצרת נשית"
מיכל בעדני - עכבר העיר

מופע מקסים... קצת רומנטיקה, קצת נוסטלגיה, קצת קומדיה, הרבה אירוניה..."
בן-עמי פיינגולד- הצופה

הן עושות זאת בקסם אישי סוחף ונעים... מושכות את הפרטים הקטנים מתוך המכבש של הזכרון הלאומי הקולקטיבי ונותנות להם חיים...
יונתן אסתרקין- Time out